

Intinderea scandalului din Budapesta

— Descoperiri senzaționale în chestiunea falsurilor ungurești. — Declarațiile margrafului Pallavicini. Regimul lui Bethlen în declin. — Atitudinea guvernului francez —

Budapesta. (Ceps). — În presa și opinia publică maghiară discuțiile asupra falsificării de bancnote s-au calmat după furtorul cerea lui Bethlen de la Geneva într-o așa măsură încât s'a crezut că cercurile compromise în afacere vor renuța să îndepărteze atenția opiniei publice locale și din străinătate de la scandalul falsurilor ungurești cel puțin până la procesul, care trebuia să se facă cât mai curând posibil, pentru a nu se da loc la mari dezbateri asupra acestei rușinoase afaceri.

Stanga maghiară n'a avut nici puteri politice îndejuns de concentrate, nici curajul pentru ca lupta contra falsificării de bancnote să fie dusă până la sfârșit.

Principalii adversari ai lui Bethlen sunt partidele politice maghiare și persoanele care au ieșit din aripa guvernamentală, sau cari au intrat în conflict cu șefii cercurilor oficiale. Un astfel de adversar al lui Bethlen este și contele Ștefan Friedrieh, care după cum se știe a contribuit în mare măsură la luminarea fondului afacerii. Dar contele Ștefan Friedrieh acuzatorul de azi n'a dat nici el Ungariei un regim mai cinstit. Al doilea adversar al lui Bethlen este Margraful Pallavicini, care tot din motive personale a adus o critică nemiloasă procedurilor regimului. Această critică a descoperit întregii lumi mentalitatea cercurilor maghiare și putreziciunea regimului actual.

Zărele din străinătate observă că Margraful Pallavicini a vorbit cam târziu, cu toate că știa multe și că a făcut până nu se mai putea face. În prima oară Margraful Pallavicini s'a ridicat contra falsurilor maghiare și contra regimului pe care le-a condamnat cu cea mai mare înverșunare. Atunci însă serviciul de informații s'a străduit să atenuze declarațiile sale autoritare. Margraful Pallavicini s'a ridicat astăzi încă și mai energic. Învinuirele ce le-a adus guvernului Bethlen au provocat la Budapesta ra și în întreaga Ungarie o mare senzație.

În Adunarea Națională maghiară a avut ieriși loc o sedință extrem de furtuoasă. După declarațiile lui Pallavicini s'a ajuns la mari ciocniri între dreapta și stânga. La inviațiile lui Pallavicini a răspuns într'un vacuum general ministrul de interne Rakovsky ale cărui concludențe au fost complet pe placul partidelor din dreapta.

Margraful Pallavicini în discursul său cu ocazia discuțiilor la buget, a dovedit pe deplin că între falsificările de franci francezi și falsificările de coroane cehoslovace se află o directă legătură și că autorii ambelor falsificări sunt aceiași persoane cari sunt înregistrate în rândurile cercurilor clandestine maghiare din care fac parte și Bethlen, actualul prim-ministru al Ungariei, Rakovski care este ministrul de interne, Sztrache procuror general de stat și Tereky președintele Tribunalului care va conduce procesul falsificărilor.

Cuimea declarațiilor lui Pallavicini este învinuirea adusă ministrului de interne Rakovski. Pallavicini a declarat desigur că în anul 1922, din ordinul șefului poliției Nadossy o mare cantitate de bancnote false cehoslovace, au fost transportate din Austria în Ungaria de către un capitán de jandarmi.

Rakovski, care pe atunci nu era nici ministru, nici deputat, a primit ordin să ducă aceste falsificate în Slovacia unde să fie întrebuintate în scopurile iredentiste. Rakovski nu numai că știa despre întreaga afacere dar a și sfătuit pe falsificatori să f brie în special bancnote de câte 50 coroane cehoslovace, deoarece cele de câte 500 vor fi greu puse în circulație. Mai târziu Rakovski s'a străduit din răspuțeri să mușamalizeze afacerea imediat ce falsurile au fost descoperite. În acest scop el a căutat oameni cari să se dea drept vinovați dar pentru aceasta era nevoie de bani adevărați, cari însă îi lipseau.

În cuvântarea sa făcută în adunarea națională Margraful Pallavicini a mai citat și declarația pe care a făcut-o episcopul militar Zadravec episcopului dela Subotitsa, contelei M.kea: „Am procedat astfel, Bona Fide, deoarece știu că și Bethlen este cu noi“. Rakovski s'a străduit din răspuțeri să mușamalizeze afacerea imediat ce falsurile au fost descoperite. În acest scop el a căutat oameni cari să se dea drept vinovați dar pentru aceasta era nevoie de bani adevărați, cari însă îi lipseau.

Bine înțeles că dreapta și-a dat toată silința să împiedice declarațiile lui Pallavicini. El însă a urmat cu declarațiile sale cari sunt zdrobitoare pentru actualul regim maghiar. El a declarat că nu și va numi martori în Parlament și că aceasta o va face în proces pe care îl dorește, fiind încredințat că guvernul nu va întăzia să-l întenteze pentru atingerea demnității sale.

Declarațiile făcute la adunarea națională din Budapesta au avut un mare răsunet și în străinătate. Ecoul lor a fost bine auzit în occident. Franța și-a încetat în a se arda cel mai mare interes afacerii de fals din Ungarie. Guvernul francez speră că Tribunalul din Ungaria se va ridica la înălțimea unei adevărate instituții de justiție și va pedepsi pe toți vinovații în acțiunile subversive de falsificare a bancnotelor străine. Dacă însă procesul va fi sbotat Franța va recurge la cele mai energice măsuri după ce va face și demersurile în această direcție. Cari vor fi măsurile ce vor fi luate de către Franța nu se va da îndărăt nici dela o imediată rupere a relațiilor diplomatice cu Ungaria. Când guvernul francez se va convinge că guvernul maghiar este într'adevăr complicit în afacerea falsificării de bancnote franceze, va înainta afacerea Ligii Națiunilor, care va fi ultimul judecător al falsurilor ungurești.

Table with exchange rates for various cities: Milano, Praga, Budapesta, Belgrad, Bucuresti, Varșovia, Viena.

Cursul devalizelor București pe ziua de 27 Aprilie 1926.

Table with exchange rates for Paris, Berlin, Londra, New-York, Italia, Elveția, Viena, Praga, Budapesta.

Valute:

Table with exchange rates for Napoleon, Elvețieni, Mărci, Leva, Lire otomane, Sterline, Francezi, Italiani, Drachme, Dinari, Dolari, Marca poloneză, Coroane austriacă, maghiară, cehoslovacă.

Plecarea și sosirea trenurilor în gara Arad.

Table showing train departure and arrival times for various destinations like Teiuș, Timișoara, Brad, Oradea-Mare, Pecica, Jimbolia, Otlaca.

Cale Ferate Arad-Podgoria

Valabil dela 15 Martie

Mersul trenurilor

Main table detailing train routes and schedules between Arad, Ghioroc, Pâncota, and Radna, including distances and passenger classes.

Situația economică din Rusia

MOSCOVA (Ceps). — Situația economică actuală a Rusiei Sovietice se caracterizează printr'o criză în toată puterea căvântului. În întreaga Rusie domnește „neliniștea economică“ care poate fi observată dela prima vedere și în presa sovietică.

„Am ajuns la vremea lipsei de mărfuri“, astfel caracterizează situația ziarul „Rabocia Gazeta“ din Moscova. În Rusia nu se găsesc produse industriale. O ieșire din această situație poate fi numai o continuă dezvoltare a industriei, industrializarea țării. Aceste tendințe nu trebuie să rămâie la stadiul rumegării teoriilor. Dezvoltarea industriei rușe necesită mijloace tehnice și materiale. Rusia, pe lângă criza produselor industriale, trece și printr'o criză valutară. Cursul cervoșetului nu se menține decât datorit unui șir de propteli și pârghii artificiale.

Presa din Moscova constată că industria rusească a epuizat și ultimele mijloace produse de epoca revoluționară, astfel că în prezent este necesar de a se construi noi fabrici și uzine, altfel criza nu va fi înlăturată. Economia sovietică se simte astăzi ca pasărea care vrea să iasă din moacă, scoate un picior și când vrea să-l scoată și pe celălalt, bagă primul îndărăt în moacă. Dezvoltarea generală a industriei cere mijloace și pentru a se crea mijloacele este nevoie de industrializare.

Fruntașii sovietici luptă astăzi contra întreprinderilor neproductive, unde banii sunt cheltuiți degeaba și cred că aceasta va fi primul pas pentru înlăturarea crizei. Aceasta înțepă pentru a nu se cheltui bani degeaba poate aduce o ameliorare a situației bucliar și o lichidare a crizei.

În privința caracterizării crizei din Rusia sovietică sunt foarte interesante declarațiile lui Djerdjinski, președintele consiliului economic, care a ținut un mare discurs cu ocazia discuțiilor pentru lărgirea consiliului prezidențial.

Djerdjinski a declarat că principalele neajunsuri din industria sovietică sunt im-

prejudiciale că fabricile din țară nu produc și nu furnizează produse cari sunt absolut necesare întregii Rusii și mai ales pentru sate. Un alt mare rău care domnește în viața economică a Sovietelor este și faptul că trusturile și organizațiile comerciale sunt prost administrate, dispunând de un personal într'un număr mai mare decât este nevoie. Trustul „Jugostal“, cu toate că deja de 18 luni trece printr'o grea situație financiară, ar ridicat numărul personalului dela 250 la 900. În conducerea și comisiile de control ale cooperativei statului se află mai mult de 400.000 funcționari, adică o întregă armată care costă peste 90 milioane ruble, pe când cu acești bani s'ar putea foarte bine sprijini atât cooperativele cât și industria. Foarte interesant este și lacheierea discursului lui Djerdjinski.

„Am scos-o“ — spune oratorul — „că capacitatea de producere a statului se ridică, pe când în ultimul timp vedem că lucrurile se prezintă cu totul contrar“.

Situația generală a industriei și criza produselor au urmărit din cele mai proaste și pentru personalul tehnic. Toate aceste fapte întăresc și mai mult „neliniștea economică care a intervenit în opinia publică și presa sovietică“.

Devizile și valuta.

Rador. 27 Aprilie 1926

BURSA:

Table with stock market data for Zurich, Berlin, Amsterdam, New-York, Londra, Paris.